

โครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อปรับทิศทางการผลิตของภาคเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ปัจจุบันประชากรโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยด้านอาหาร กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสวัสดิภาพของผู้ผลิต การผลิตตามแนวทางเกษตรอินทรีย์เป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้ปัจจัยการผลิตจากการสังเคราะห์ ไม่ใช่สารเคมี ปุ๋ยเคมี ฮอร์โมนสังเคราะห์ และไม่ใช้พืชที่มีการดัดแปรพันธุกรรม (GMOs) มีการจัดการผลผลิต และแปรรูปเพื่อรักษาสุขภาพและคุณภาพเกษตรอินทรีย์ในทุกขั้นตอน ในปัจจุบันตลาดมีความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้น เกิดกระแสความตื่นตัวในการดูแลสุขภาพเพื่อหลีกเลี่ยงโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ โดยหันมาบริโภคสินค้าที่ปลอดภัยไม่มีสารเคมีปนเปื้อน อีกทั้งต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยามากยิ่งขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน จะทำให้มีอาหารที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค คุณภาพของเกษตรกรผู้ผลิต รักษาสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำโครงการเกษตรอินทรีย์ขึ้น เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้เกษตรอินทรีย์ในเชิงลึกเพื่อเป็นวิทยากรหลักในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยนและเข้าสู่การรับรองตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ในพื้นที่ที่มีการบูรณาการ ๑๓ กลุ่มจังหวัด ๕๖ จังหวัด โดยเน้นส่งเสริมเกษตรกรในแปลงใหญ่ ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และในพื้นที่ทั่วไปที่เกษตรกรมีความสนใจและต้องการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายเกิดความเข้มแข็งมากขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง สินค้ามีคุณภาพตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีตลาดและช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงในอาชีพ

ในปัจจุบันรายได้ของประชากรภาคการเกษตรของจังหวัดสุรินทร์ เกษตรกรเป็นกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยและคุณภาพชีวิตค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับภาคการผลิตอื่น จำเป็นต้องแก้ปัญหาและสร้างโอกาสเพื่อให้ภาคการเกษตรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาความยากจนของเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์มีแนวโน้มสูงขึ้น (ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ) อันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตราคาไม่แน่นอน สินค้าเกษตรส่วนใหญ่ขึ้นกับฤดูกาล จังหวัดสุรินทร์ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกร โดยพัฒนาเกษตรกรรายย่อย กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง โดยการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการตลาดสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการใช้ระบบเกษตรอินทรีย์ทดแทนเกษตรเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรอง การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตามที่ได้ประกาศนโยบายเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัยไร้สารเคมีและสารพิษ มาตั้งแต่ ปี ๒๕๔๒ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ให้จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดนำร่องในเรื่องการเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์จังหวัดสุรินทร์ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาศักยภาพเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์ที่ ๑.๑ ยกระดับการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีในพื้นที่บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์และการทำโซนนิ่ง พร้อมเป็นผลผลิตคุณภาพดีสู่ตลาดใหม่และตลาดฮาลาล

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ด้านการผลิตและกระบวนการจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๒.๒ เกษตรกรได้รับการรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย ได้แก่ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาทจำนวน ๓๐ ราย และเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young smart farmer) จากพื้นที่ตำบลกาบเชิง และตำบลโคกตะเคียน อำเภอ กาบเชิงจำนวน ๒๐ ราย

๔. วิธีการดำเนินการ

๔.๑ อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๕๐ ราย

สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ อบรมเกษตรกรและ/หรือศึกษาดูงาน หลักสูตรการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๕๐ ราย

๔.๒ ติดตามและประเมินแปลงเบื้องต้น จำนวน ๕๐ แปลง สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ออกติดตามให้คำปรึกษาแนะนำเกษตรกรตามฤดูกาลผลิตพืชในแต่ละชนิดอย่างต่อเนื่อง และเน้นหนักใน ประเด็นที่เกษตรกรยังต้องปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และตรวจ ประเมินแปลงเบื้องต้นอย่างน้อย ๒ ครั้งต่อแปลงที่ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้นส่งให้ผู้ตรวจรับรองเข้าไป ตรวจรับรองแปลงต่อไป

๕. สถานที่

๕.๑ กลุ่มปลูกผักบ้านแสนสุข ม.๑๑/ม.๑๗ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

๕.๒ ที่ทำการเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young smart farmer) จากพื้นที่ตำบล กาบเชิงและตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ - เดือน กันยายน ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กิจกรรม พัฒนาการผลิต เกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

๗.๑ กิจกรรม อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท

- ๑) ค่าอาหารเกษตรกร จำนวน ๕๐ รายๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๕๐ รายๆ ละ ๔ มื้อๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
- ๓) ค่าพาหนะเกษตรกรเฉลี่ยตามระยะทาง จำนวน ๕๐ รายๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๔) ค่าจ้างเหมารถเพื่อศึกษาดูงาน ๑ วัน จำนวน ๑ คันๆ ละ ๑๔,๐๐๐ บาท
- ๕) ค่าตอบแทนวิทยากรจำนวน ๒ วันๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างจัดทำเอกสาร จำนวน ๕๐ เล่มๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

- ๓) ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ ๒ จุดๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
 ๔) วัสดุประกอบการฝึกอบรม ๗,๙๐๐ บาท
 รวม ๘ รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน)

๗.๒ กิจกรรม ติดตามและประเมินผลเบื้องต้น งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

- ๑) ค่าจ้างจัดทำเอกสารประกอบการตรวจประเมินผลเบื้องต้น จำนวน ๕๐ เล่ม
 เล่มละ ๔๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
 ๒) ค่าเบี้ยเลี้ยงและพาหนะในการติดตามและประเมินผลเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ
 จำนวน ๒ อำเภอๆ ละ ๑ คน ๒ ครั้งๆ ละ ๕ วันๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
 ๓) ค่าเบี้ยเลี้ยงและพาหนะในการติดตามและประเมินผลเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด
 จำนวน ๒ คน ๒ ครั้งๆ ละ ๔ วันๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
 รวม ๓ รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

รวม ๒ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์

๘.๑.๑ นายสมนึก ปลอดทอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

๘.๑.๒ นางสกวรัตน์ ทัดศรี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๘.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอปราสาท และสำนักงานเกษตรอำเภอกาบเชิง

๙. ตัวชี้วัดโครงการ

๙.๑ เชิงปริมาณ

เกษตรกร ๕๐ ราย ได้รับการอบรมด้านการผลิตและกระบวนการจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์

๙.๒ เชิงคุณภาพ

เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในการผลิตสินค้าตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรได้รับการปรับแนวคิดด้านการผลิต และได้รับความรู้ด้านการผลิตและกระบวนการจัดการ
 สินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อความยั่งยืน

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

- เสนอโครงการ พัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

(นายพีรเดช สายแก้ว)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทน เกษตรจังหวัดสุรินทร์

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

- เห็นชอบโครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

พ.พ.

(นายพรพจน์ บัณฑิตยานุรักษ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

- อนุมัติโครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

พ.ป.

(นายประภัสสร มาลากาญจน์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

๒๗ พ.ย. ๒๕๖๑

กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรสู่การผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
โครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์
วันที่.....
ณ .....

วันที่.....

- เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
- เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
กล่าวเปิดการอบรมโครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์
โดย เกษตรจังหวัดสุรินทร์
- เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. การบรรยาย เรื่อง หลักการตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
(Organic Thailand)
โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์
- เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. การบรรยาย เรื่อง กระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์/การตรวจรับรอง
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์
- เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. การบรรยาย เรื่อง ข้อกำหนดการผลิตพืชอินทรีย์
สรุปผลการฝึกอบรม
โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุรินทร์

วันที่.....

- เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน/เดินทางไปจุดดูงานในพื้นที่ จังหวัดบุรีรัมย์
- เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๐.๐๐ น. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
การบรรยาย เรื่อง การบริหารจัดการด้านการผลิตสินค้า และด้านการตลาด
ตามโครงการอาหารปลอดภัยของโรงพยาบาล
โดย ประธานกลุ่ม/เกษตรกรต้นแบบ
- เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. การบรรยาย เรื่อง การเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มเกษตรกร
โดย ประธานกลุ่ม/เกษตรกรต้นแบบ
- เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. การบรรยาย/ศึกษาดูงานในพื้นที่กลุ่ม
โดย ประธานกลุ่ม/เกษตรกรต้นแบบ
- เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. สรุปผลการฝึกอบรม/เดินทางกลับ
โดย ประธานกลุ่ม

หมายเหตุ. รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. และ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๕.๑๕ น.
รับประทานอาหารกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.
รับประทานอาหารเย็น เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.